

Zpráva ze zahraniční cesty

Antonín Pokorný, Knihovna Univerzity Palackého v Olomouci;
antonin.pokorny@upol.cz

Název akce: 10th International Evidence Based Library and Information Practice Conference (EBLIP10)

Datum: 16. – 19. 6. 2019

Místo konání: Glasgow, UK

Webové stránky konference: <https://eblip10.org/>

Program konference: <https://eblip10.org/Schedule/tabid/7771/Default.aspx>

O konferenci

EBLIP je mezinárodní konference zaměřená na využití „evidence-based practises“ (EBP) v oblasti knihovnictví a informační vědy. První ročník se konal v roce 2001 a od té doby se opakuje pravidelně každé dva roky na různých místech po celém světě. Hlavním motivem letošního ročníku bylo heslo: „*Using evidence in times of uncertainty*“. Konference není zaměřená na žádný konkrétní typ knihoven ani na žádnou specifickou knihovnickou činnost, ale prezentuje možnosti využití EBP v rámci celého oboru. Na konferenci zaznělo 64 příspěvků v 27 sekcích a konaly se 4 předkonferenční workshopy. Kromě přednášek a workshopů jsme také měli možnost navštívit Andersonian Library, což je knihovna University of Strathclyde, na které se konference konala, dále pak Mitchell Library (veřejná knihovna v Glasgow) a Glasgow Women’s Library. V rámci doprovodného programu pak byla organizována exkurze do Glengoyne Distillery.

Předkonferenční workshop

Den před oficiálním zahájením konference proběhly 4 workshopy s různým zaměřením. Já jsem si vybral téma „*Being evidence based in library and information practice: Incorporating evidence-based practice into your workplace*“, který vedly Denise Koufgiannakis a Alison Brettle, což jsou autorky publikace *Being Evidence Based in Library and Information Practice*. V rámci workshopu nám byla představena modelová situace, kdy knihovna získala finanční prostředky na rekonstrukci jedné ze studoven. Naším úkolem bylo na základě předložených materiálů rozhodnout, jak by měla nová studovna vypadat. Vybírali jsme metody, jak zjistit uživatelské požadavky a jak je interpretovat, ale také jsme volili strategii, jak novou podobu studovny obhájit před zřizovatelem. V následné diskuzi

jsme pak probírali konkrétní výzvy, kterým čelíme v naší praxi a zkoušeli hledat cesty, jak tyto výzvy řešit i pomocí EBL.

Vybrané přednášky

Stacey Astill - Statistical Shields: drawing Manx libraries together in uncertain times

Ostrov Man není součástí Spojeného království a má vlastní samosprávu. Knihovny na tomto ostrově nejsou nijak centrálně spravovány, ani nejsou sdruženy v jakékoli asociaci. Přednášející popsala svůj výzkum, kdy oslovila všechny knihovny na ostrově s žádostí vytvoření jednotných statistických výkazů za účelem zmapování celkové obrazu knihoven. Výsledky sběru dat a jejich interpretace pak slouží jakou podklad pro vyjednávání s místní samosprávou a k prezentaci činností, které knihovny realizují. Přednáška byla zajímavá především tím, že byl prezentován praktický význam statistických výkazů, které jsou v našem prostředí často brány pouze jako nutné zlo bez dalšího využití.

Lee Ann Fullington and Matthew Harrick - New campus, new information: Library support for transfer students

Přednáška popisovala přístup univerzitní knihovny Brooklyn College ke studentům, kteří během svého studia přechází na jinou univerzitu a ocitají se tak v novém prostředí. Knihovna hledala nové služby, kterými by se mohla zapojit do spolupráce s univerzitou a pomoci k lepší adaptaci nových studentů. Potřeby studentů byly zjišťovány pomocí focus groups. Výsledkem byla identifikace informací, které novým studentům při přestupu obvykle chybí a hledání cest, jak tyto informace studentům předat. Knihovníci se při tom zajímali o všechny typy informací a nezaměřovali se pouze na ty, které se týkaly knihovny. Jedno z jejich zásadních zjištění bylo, že když se studenti sžijí s knihovnou, sžijí se i s univerzitou. Knihovna by pro ně tedy měla být místem, kde najdou vždy pomoc a radu i v situacích, které se netýkají přímo služeb knihovny.

Clare Thorpe and Alisa Howlett - Developing certainty via a maturity model for evidence-based library and information practice in university libraries

Tato velice zajímavá prezentace¹, byla v závěru vyhodnocena jako nejlepší z celé konference. Prezentovaný výzkum se zabýval přenosem EBLIP z jednotlivců na fungování celé organizaci. Autorky

¹ THORPE, Clare. *Developing certainty via a maturity model for evidence-based library and information practice in university libraries* [online]. Jul 3, 2019 [cit. 2019-07-12]. Dostupné z: <https://www.slideshare.net/ClareThorpe/developing-certainty-via-a-maturity-model-for-evidencebased-library-and-information-practice-in-university-libraries>

k tomu využily pěti stupňový „maturity model“, který definuje, do jaké hloubky je EBL praxe v dané instituci využívána. Pomocí polostrukturovaných rozhovorů s knihovníky z Austrálie a Nového Zélandu identifikovaly, na jaké úrovni je EBL v jednotlivých knihovnách využívána. V době psaní této zprávy je k dispozici „preprint“ verze² zprávy z tohoto výzkumu. Pokud by některá knihovna uvažovala o systematickém využití EBL ve své praxi, prezentovaný „maturity model“ je jistě dobrý východiskem ke zjištění aktuálního stavu, ale také k definici dalších kroků.

Prezentace nepodařených projektů

Velice zajímavé byly prezentace projektů, které se nezdařily. Ty nebývají na podobných akcích příliš časté, což je škoda, protože z nezdaru se lze poučit stejně jako z úspěchu. První takovou přednáškou byla prezentace „*Thane Chambers and Sharon Murphy - The Big Bang: When evidence and affect collide. A case study in group decision making*“ Přednášející v ní popisovaly svoji zkušenost s výběrem elektronických informačních zdrojů. Pro výběr vypracovaly poměrně sofistikovaný systém hodnotící a porovnávající různé aspekty jednotlivých nabízených zdrojů. Výsledky z tohoto porovnání pak předložily do skupiny, která měla rozhodnout o finálním nákupu. V rámci této skupiny ovšem bylo rozhodnuto o pořízení úplně jiného elektronického zdroje, než který se jevil jako nejvýhodnější z jejich analýzy. Převládl totiž názor, který nebyl nijak expertně podložen, ale byl nejvehementněji prosazován. Závěr přednášky byl pak věnován doporučením, jak se takovým situacím vyhnout, případně jak postupovat, když se tento problém objeví.

Další přednáškou, na které nebyl představován zrovna úspěšný projekt, byla prezentace *Robin Bergart and Juliene McLaughlin - Can user experience research be trusted?* Obě přednášející působí v jejich knihovně na pozici „User Experience“ expertů. Při své práci se potýkají s obtížemi při prosazování výsledků jejich výzkumů do praxe, což ilustrovaly na několika konkrétních případech. Tato situace je motivovala k tomu, aby oslovily další kanadské „UX knihovníky“ s dotazníkem, který zjišťoval, s jakými problémy se při své práci potýkají. Zjistili při tom, že naprostá většina jejich kolegů čelí stejným překážkám a řeší stejné problémy. Z výsledků tohoto dotazníku není zpracován žádný oficiální výstup, ale vedle obě iniciátorky k tomu, že vypracovaly seznam rad a doporučení, které by měly jejich kolegům pomoci.

Děkuji Asociaci knihoven vysokých škol a Knihovně Univerzity Palackého za finanční podporu mé účasti na konferenci EBLIP.

² THORPE, Clare a Alisa HOWLETT. An initial maturity model for evidence-based academic libraries [online]. [2019-07-12]. Dostupné z: doi:[10.31229/osf.io/e5d7q](https://doi.org/10.31229/osf.io/e5d7q)